

ACC. N.R. M. 12474:1-8.

Landskap: Småland ..... Upptecknare: Edu Jönsson, Knäred
Härad: Lunnabo ..... Berättare: Maria Jönsson
Socken: Markaryd ..... Berättarens yrke: sm. Lärarinna
Uppteckningsår: 1952 ..... Född år 1861 i Markaryd

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kyrkknytdor. s. 1-8.

LUF 88.

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M. 12474:1.

Frågolista No 88 "Kykkeyddat" Östakäst
Dotter har min Svämmar Smärskale-
läsammann Maria Svensson född i
Västra Haghulls by i Mäskaydsfjä-
är 1808 } 1861 Hon om talade att "Ös-
takärten" var en gense sed så hade
pöden var i hennes föäldrar tid.
att ingen gift husmar gick rick-
tigt samhärd i kyrkan, företom
P. Galmbak, så hade man lite kvistar
utan sådana växter som lastade
om det var den ärtiden, Tidigt på
våren växer ju kuminnen "Kumjuni"
och denna var då ej att föakta som
beter att modkaga rid mäsran.
I allmänhet så odlades ju inte några
sassar eller kalipaner! på den tiden
var det alltså isafö Laven del Lalle-

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

—
årsp. 88

1.

ACC. N:R M. 12474:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2.

vara. Käänd Fuser skänce iinglelomas
dessa vara ju ej äm tälige för fast
utan man hadde dem till rent på
hästen. Ja, man lade ofta kvistarna
i Psalmboken just vid det "vangel-
et" som skulle förkunnas den sända-
gen. Men något annat som man
ockra plögade göra var detta: en
liten kvist, sag man och lade just
vid den Psalmen som spelades
eller innan de hade Ordet sjung
i Svänns sade de, sjunga det kunde
alla järe! som Gradual Psalmen
Nej jag har aldrig hänt antulas
att man faller på det "vetakäst"
men jag en liten kvist i värt
fiskan, man faller gick mest i
skott avsnana, utan rock på

Allmunt bruk var detta utan "ätkärs-
ten" som man haft med sig, tag man
en kvist och lade vid den Psalmen
som var spelad som Gradual
i det övriga som var kreve tappades
liksom bort. Om man ej tog det
med hem för att kasta sjukdom
hos folk eller på. För den som
kam hem och hade varit trycken
och inte kunde slå upp den
spelade Psalmen, ja detta var då en
fästas skandal. En sådan flicka
var då sak inte rädd att gifta.
Nej under rinteren då fick det gå uten
"hänn" "ätkärs" Ja vid vigsel
dags och kyrkotagning, Men ej vid
Konfirmation, att dessa får påkastat
sig blommar, när som de säger

ut ur templet, id en långt senare
sed, varför man hade dessa ättakästar
ja så berättade Maria, det var en "sin-
gerbild" till minnelse av Jesu
intåg i Jerusalem, där de då hade
kvistar och Palmer i sina händer
det berättas ju ej om någon Psalm
bok eller dylikt, Men att folkska-
rens sjunga "Halleluja och Hosanna
"Lukt vana" pluskan, ja huru länge
eller långt best i tiden vet jag ej.
Men har sett en sådan för min
Mamma hade en dyliker

ACC. N:R M. 12474:5,

lykteflaska, utan äkta gammalt
silver, denna var ett minne av hennes
Mor han hade fått den av sin
Frelånade på 1700 talet, Den hade
fämen utan ett hjäta, och den lym-
de nog en berked nu är att
märka att berkederna vara stäere
än nu, kacken eller plappsen hade
lika så lång spets som hjätat
var inuti, När man skulle länka
sig med hjätats innehåll så
tog man kacken och stäk på
linestycket, detta bered ju som
blur numera, och ingen gjorde
som nu, satte "luktvanna" direkt
på huden, inte var det heller var
kriinnas egendom med någon
rådan, På denna tid kallades det

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

5

"aluc" Denma flaska eller ljästa kas
i en fin silvertänk omkring halsen
något nedhängande på bröstet.

Detta med, som man säger (något
att hana i Kykkbänken) såsom.

Karum eller å dykt är ett senare bruk
som är vanligt här på arken ännu
dag. Men bakväcken ombalade Svämmar

"Kykkkast" sådan plögde man taga
med, lād brād och Brännin, i bājän
på 1830 talet, men detta gick ej

"slalgång" utan bjadets dels utanför
kyrkporten, dels på hemvägen, om

det var någon som lät döja sitt
barn eller Kykkastaga sin hustru
eller vilket var det mest vanliga

lādadera. Ja då tag man med
mycket riktigt, så att man kunde
skuttes

ACC. N:R M. 12474:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7

alla släktingarna som mött uppsä-
gnans och vänners samt medvand-
rarna på kyrkvägen, så det kände
sakt att gubbarna blevo överglada i
hatten, Nu gjordes ju dess kalar mest
när som ett gasselban par fätt, fär
på den tiden kyrkatag ej någon
vid altaret utan på lärtäsklen
till kungängen. Nej inga ensamma
"kaffalk" hade utan smor eller tabak
men Svänas sade att tabakstuggan
det båd full och stäng, blev skän-
geligen "fälsjudigt" utan Prasten
Thimulander, satigen dels fär smor
kandet som ofta när prediknin-
garna blev mycke över tim stän-
ga tilltag mycke hägt och ljudligt
Han sade att i bänjan stögade

ACC. N:R M. 12474:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

8

Prästen slår sin knutna hand i Pre-
dikstolen med orden "Häven på
mig, på det ni ej må bli va för-
tappade" Men när han inket
hals så bleve det jälsjudigt.
Och att det får andakten kunde vara
stämmande, kan man se på följande tale-
dätt förtä. Man sade om någon
smuckade på något, "Färdigt vad
det mände vara gått du smuckar
ju som kalfalken i Guds hus."
Men se snurdsarna samt dess gada
innehåll, det kunde ingen Präst
kanalyra. För än i dag kan
man på se de äldre smucka-
sa randa stalen ut, och om
det är någon gad vän i den an-
da bänken ja då bjuds där ackrä.